

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17 szám.hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.Kiadóhivatal
Kaposvár, Zárda-utca
17 számhová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalás
sok intézendő.

Szélcsend.

A politika fájának egyetlen levele sem mozdul. A szélcsend teljes. A helyzet változatlanul zavaros. A minő volt marad. Sőt talán zavarosabb.

A kibontakozásnak semmi jele sem mutatkozik, csak hiu találgatásokban excellálnak azok, kiket máskor a „beavatottak“ nevével szoktak megtisztelni.

A mi történik, csak a képviselő házban történik. A képviselőház ugyanis a lefolyt héten, a válság daczára, ülészetett s különösen a megtorló indítványnyal foglalkozott, mely a novembri események elítélését célozza.

Ennek tárgyalása közben pattant ki Perczel Dezső nyugdíja megduplázásának a nem mindennapi esete is.

Ez az eset kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a Tisza-kormány mily könnyed módon kezeli az ország ügyeit, minő meggondolatlanul fecserli annak vagyonát, szóval micsoda határtalan visszaéléssel gyakorolja a kormányhatálat.

Nagyon elérkezett az idő, hogy minden elkövetessék arra nézve, hogy az ország valahára már megszabaduljon ettől a kormánytól, a mely már ugyis lemondott, sőt lemondása el is fogadtatott.

Sok bajnak s a válság ily szeretlen elhuzódásának már rég elejét le-

hetett volna venni azzal, ha a vád alá helyezési indítvány a kormány ellen kellő időben beadatott s a vád alá helyezés elrendeltetett volna.

Mert míg ez meg nem történik, addig kilátás arra nincs, hogy Tisza és társai helyüket oda hagyják.

A míg pedig ők kormányon vannak, habár ideiglenesen is, megoldásról szó sem lehet.

De ha a vád alá helyezés ténye megtörténik, távozniok kell, mert olyan kormány a helyén nem maradhat, a mely vád alá van helyezve.

Hát csak tessék azt a vád alá helyezést elrendelni, a szélcsend egyszerre meg fog szünni s fujdogálni kezd az alkotmányosság áldásos szellője.

Amit a nemzet hogy vár és reméll, megmutatta a januáriusi választásokon.

Reményeiben tehát ne csalatkozzék!

— Tisza mara. Tisza kegyelmes ur uton-utfélen azt hirdeti: hogy már megy. Alig várja, hogy hivatalát ott hagyassa. Napok kérdése már csak s megszabadulhat az annyira megunt piros bársonyszék lágy öléből. A sok híresztelésből aztán kikisült, hogy Tisza ur — marad. Igaz, hogy csak mint bukott kormány az ügyek vezetése céljából és csak addig, míg új kormányt nevez ki a király, de hát mégis csak marad. Azt azonban már magunk is

hisszük, hogy nem szívesen. Mert bárminő édes legyen is a husos fazék mellett főszakácsnak lenni, szerfelett fajdalmas az a tudat, hogy az utolsó kukta is a markába nevet, ha a főszakács uram szeme nem lóg rajta. Mert bizony többé-kevésbé komi us ez a Mohamed koporsójaként lebegő miniszterelnökség. De hát nem lehet menni. Nem azért, mert az uralkodó nem ereszti, nem is azért, mert még mindig ragaszkodik a hatalomhoz. Hanem egyszerűen azért, mert abban a pillanatban, amint Tisza ur kiteszi a lábát a miniszterelnöki palotából, a patkányok úgy elmenekülnek a szabad-élvőség sülyedő hajójáról, mintha soha ott sem lettek volna. Mamelukot mar aztán kötéllal sem lehet többé fogni, mert az az egynehány, a melyik még meg van, vagy adott száva. avagy adott írása (a választásra kapott pénz ellenértéke) által van Tisza egyéniségéhez kötve. Ez a kötelék pedig Tisza távozásával szét szakad és a még együtt levő mameluk tábor úgy szét szalad, hogy hír mondó sem marad belőle. Ennek pedig — az mondják Bécsben — még ma megtörténnie nem szabad. Tisza tehát marad.

— Jutalom. Perczel Dezső 8000 koronás belügyminiszteri nyugdíját a Tisza-kormány 15360 koronára emelte fel. Tehát majdnem a duplájára. Perczel ez a nyugdíj semmiféle czímen nem illeti s nem illetheti. Maga Tisza sem tud érvül többet e mellett felhozni, mint csupán csak azt, hogy a törvény jó akaratú méltányos magyarázatán alapszik. Valójában pedig nem más az, mint a november 18-iki vétkekes cselekedet megjutalmazása az ország pénzéből. Ami egyszermint dicsősége az akkor hozott »határozat« részesének, az akkori többségnek is.

TÁRCZA.

Államalakulás az Árpádok után.*)

— A Népjog eredeti tárczája. —

A népek és államok alakulása nem mindig függ ezektől maguktól. Alig képzelhető kivételektől eltekintve nagy befolyással van erre a népek és államok szomszédságának, s így a geográfiai helyzetnek. Nem a természeti viszonyokat értem. Hogy ezek miképp hatnak a népek életére, nagy elmék számtalan munkában fejtegették, tengerparti népek, melynek rossz a földje, szükségkép hajósnéppé kell alakulnia. Az anyaföld nem tudván táplálni fiait, ezek az »anyatenger« kebelén keresnek megélhetést. Az angol nép sokat köszön sovány márga talajának, valamint a friesz tengerjárta homok buczkáinak s a norvég turdokat alkotó kopár hegyeinek.

Ezek nélkül nem lett volna annyira a tengerre utalva s így tán egyik sem lesz kiválóan tengerész nép. A német is csak tájonként az valamint az olasz. Ott a hol a kövér föld hiányzik.

*) Egy kiváló publicistánk tisztelt meg bennünket e figyelemre méltó történelmi tanulmányal.

Nem csuda, hogy a faj — magyar — nép egyáltalán nem lett tengerész. Az alföld és a Dunántul gazdag televényeinek áldásaival nem versenyezhetett az Adriai tükre, melyet a hideg bőrá tépáz meg.

Ismétlem, nem a természeti viszonyokról szólok, hanem a szomszédságról, melyet a nép és államalakulás viszonyában már kevesebben vizsgáltak. Magyarországnak geográfiai helyzete szerencsése és hátránya. Itt a magyar nemzet, akár távolabb keleten, akár távolabb nyugaton települ meg, letét még nagyobb veszélyek fenyegették volna. Mai hazájukba települve meg, itt a világ események országutján azon kényszerű helyzetbe jutott, hogy nagygyá kell fejlődnie mert különben elpusztul. Talán az egy Ang-Ha alakult vagy alakulhatott volna szomszédainak befolyása nélkül. Paratlan geográfiai helyzete erre képessé tette mégis hatott rá az idegen befolyás. Annál inkább hatott Magyarországra.

Nem foglalkozom a nyugati hatással az Árpádok alatt. Közép Európa hatalmi viszonyai ekkor elég kedvezők voltak a magyar nemzetre nézve. A két akkori legnagyobb hatalom a pápaság és a német római imperium jogokat formált ugyan Magyarországhoz, de egymással vívott harcaik s a magyar nemzet ereje lehetetlenné tették, hogy különben is jogtalan igényeket érvényesíthessék.

Keleten nem volt hóditó hatalom. A tatár járás bár rövid, de pusztító zivatartu volt, s önmagától szűnt meg. A görög csaszarság meit lefelé a dekadencia lépcsőjén.

Ily szerencsés körülmények közt mehetett végbe Magyarország kialakulása az Árpádok alatt. Megszilárdulásunk teljesse let szt. István birodalmának területén, s bizonyára ennek köszönjük, hogy később oly sok zivatarnak ellent tudtunk állni.

A tulajdonképpeni Magyarország határain túl is terjeszkedtünk. Magyar misszió volt már ekkor Dunavölgyének megszállása a Fekete-tengerig, s az adriai partok meghódítása, hogy a magyar hatalom tengerre is támaszkodhassék. De a magyar nemzet ösztönszerűleg felt a tulságos és ransió veszélyeitől. Igazi hazája nemzetünknek csak Magyarország volt. Csak ez tudta betölteni, habár fajilag ez sem egészen. A magyar nemzet kardja mindig többet ért, mint karja.

Az ország határainak kitolása különösen nyugat felé népszerűtlen volt. E népszerűtlenséggel sok dolga akadt Mátyásunknak. Mennyi fáradságába került a nagy királynak, hogy nemzetének gondolkodását magasabb nező pontra helyezze, teljesen ráillessék Mátyásra Andrassy Gyula gf. gyönyörű szavai: » Volt-e, lehetett-e valaha nagy ember, a ki néha nem érezte földhöz

A magyar nemzetiségi politika és a választói jog.

Írta: Bárány Dezső.

A magyar állam északnyugotján a török, délkeleten a románok, délen a szerbek, északkeleten a ruthének, dényugaton a vendek, délkeleten a szászok és elszórva az ország több részében a németek kisebb-nagyobb eréllyel és szívósággal, itt-ott részben csak öntudatlanul működnek közre arra, hogy a magyar állam nemzeti egységének és egységes nyelvi hódításának útját állják.

Nem egy csoportja ezen külön nyelvet beszélő magyar állampolgároknak tervszerű céltudatossággal keresi súlypontját a magyar állam határain kívül. Egyelőre talán látszólag kielégítettnek ismernék el magukat, ha területi kiszakítással vagy anélkül is elérhetnék azt, mit 1868: XXX.-t. c. a horvátoknak megad. Megadja előismerését és biztosítását annak, hogy horvát-szlavon országok területén a horvátok (szerbek) politikai nemzetet képeznek.

Természetes, hogy az ilyen törekvések, mint az egységes és osztatlan magyar nemzet megbontására irányulók, meg nem engedhetők; s ha lehettek is indokok, melyek tanácsolták, hogy a történelmi alapokon nyugvó horvát-szlavon tartományi autonómia biztosítására a sok tekintetben az állami közösség és egység rovására érvényesülő és értelmezett és újabban még tágabban értelmezett 1868: XXX.-t. c. megalkottással, egyáltalában szó sem jöhet, hogy ehhez hasonló, avagy ennél még sokkal szűkebb korlátok közé szorított kedvezmény vagy engedmény nyújtható legyen, természetesen annál kevésbé még területi elkülönítéssel, a magyar állam területén — horvát-szlavon országoktól eltekintve — lakó nem magyar anyanyelvű nemzetiségeknek.

Olyan igazságok ezek, melyek az egységes magyar nemzeti állam szempontjából bizonyítást sem igényelnek, olyan igazságok, melyek mint megdönthetetlenek, szóba sem szabadna hogy jöjjenek. Így kellene lenni ha nem tapasztalnók és nem észlelnők naponta újabb és újabb, hogy a nemzeti érzés mennyire kezd csak érlapangóvá válni s hogy az egyedül jogosult a magyar állam jövőjét egyedül biztosító nemzeti gondolat-tal szemben meny-

bilincselve géniuszát attól a kényszerűségtől, hogy kis elméket és önző szíveket kell tervei számára megnyernie?

Az igazi oagy szellem végre is diadalmaskodik, s rányomja jellegét korára. Esméi túl élék néha akkor is, ha alkotása felbomlott. Az egyetemes világalom eszméje túlélte egyházi és világi megalkotóit. Átoltódott vad és barbár népek vezéreibe is. A török hódításnak egyenesen a német császárság és pápaság leküzdése volt a célja, hogy a szultánok a világ urainak helyét foglalják el. Magyarországra csak azért támadt a török, mert Németországhoz másképp nem férhetett. Sőt valami ösztönyszerűség még a nagy népvándorlás nemzeteiben is meg volt a római világ birodalom eszméinek kapcsán. A mi Attilának szinte a világura gyanánt lépett fel és cselekedett.

Mátyás munkáját elősegítette ama körülmény, hogy a magyar nemzet egy része is megérezte Hun-zittya eredetét. És elősegítette ama másik körülmény, hogy a magyar imperiális musnak előzményei voltak Nagy Lajos és Zsigmond korában. És amint nőttön-nőt a török veszedelem ugyan azon mérvben igyekezett a nemzet a szomszéd államokkal szövetkezni, elfogadva ezek uralkodóit magyar királyokká. Friggyessel épp azért tűzött össze a nemzet, mert a török veszéllyel szemben akart gyermek

nyire kezd érvényesülni azon nemzetközi tapintat, mely csakhogy a máról holnapra jelentkező ellentétek kikerülhetők legyenek, félre vagy elmagyarázásával még a törvény betűinek is, kétségtelenül, ellentétben a törvény szellemével, engedményeket tesz és ez engedményekkel megbontja hosszú, avagy talán örök időre az állami egység alapelveit, szinte észrevétlenül máról-holnapra egyenkint szedve ki az alapzat sarkköveit, melyek nélkül biztosan nyugvó, a jövőre erős alapon álló államot, az egységes magyar nemzeti államot megalkotni fentartani nem lehet.

Folyt. köv.

H I R E K.

A barcsi németek áttérése.

A barcsi németajku azon rom. kath. hívek, kik a magyar predikáció miatt kiléptek a rom. kath. egyház kötelékéből, a múlt vasárnap vették fel ünnepélyesen az evang. egyházba.

Megjelentek az ünnepélyen az egyház részéről: Balogh István porrogszentkirályi lelkes, mint közvetlenül érdekelt anyagülekezeti lelkes, Hütter Lajos nagykanizsai lelkes, mint esperességi kiküldött és Scholcz Ödön ágfalvai lelkes.

Az ünnepély d. e. 10 órakor kezdődött mely időre zsufolásig megtelt az imaház s vele összefüggő tanítói lakás, sőt az udvar jó része is a hívekkel.

A lelkesek ekkor bevonulván, az egyházi ének után először Balogh István anyagülekezeti, majd Scholcz Ödön ágfalvi lelkes mondak rövid, alkalmoszerű egyházi szentbeszédet apostoli lelkesedéssel.

Majd felolvastatott ama 82 család névsora, mely áttérési okmányait az evang. egyháznak már bemutatta, nála letétbe helyezte. Az áttért hívek buzgó imádság közben testvéreikül fogadtatván, a Jézus evangéliumához sirig tartó hűséget fogadtak.

Azután a közbeeső rövid egyházi ének után Hütter Lajos lelkes lépett az oltárhoz hogy a híveket az urvacscrában részesítse.

Urvacsorával élt ez alkalommal az új egyháztagok közül 60 lélek.

királyt, hanem a hős Ulaszlót választotta, hogy a saját országának erejével is segítsen leverní a törököt.

A török invázió tehát szükségkép befolyást gyakorolt a magyar állam alakulására. Ha ez invázió elmarad, a magyar állam egész másképp alakul. A magyar nemzet vervesztésegei megszűnnek s faji pansivitása szükségkép a keleti és az Adria felé viszik. A magyarságban meg volt mindig a nagy fejlődő képesség s ekep a faji ezpansivitás szüntette volna meg nemzetünk konservatív felfogását. Magyarország a török pusztítás nélkül ma egyik legnagyobb és legerősőbb állam s a magyar nemzet egyike volna legnagyobb nemzeteknek Európában. Valószínű, hogy hatalma kiterjedne nemcsak a Fekete tengerig, hanem magára Konstantinápolyra. Bizáncz a török nélkül is okvetlen elpusztult volna. Ez esetben az a csodás eredmény jöhet volna létre, hogy az ezpansivitásra hajló Magyarország sokkal előbb vessez birtokába a Balkánt, mig megalakul az orosz nemzet, III. Joán, tehát Mátyás korában az orosz alakulás még csak kezdetén volt. Ime, ennyit ártott nekünk a török invázió. Lehetünk volna nagy nemzet, Európa egyik legnagyobb nemzetévé, s letünk kis nemzeté. A török kiirtotta kétharmad részünket. Más népeknek parancsolhattunk volna, s nekünk akart mindenki parancsolni.

A délutáni istentiszteletet a híveknek még nagyobb serege kereste fel.

Istentisztelet után a hívek a közgyűlésre visszamaradván, a közgyűlésen az új egyháztagok közül 8 az egyháztanácsba (presbyterium) beválasztott. Több egyházi ügy elintézése után határozatba ment, hogy miután az eddigi imaház a tekintélyesen felszaporodott híveket immár be nem fogadhatja, az egyház új, megfelelő imaházról fog gondoskodni.

Még aznap folyamán újabb áttérési okmány kézbesített az egyháznak. Ezeknek s az esetleg újabb jelentkezőknek ünnepélyes felvétele husvét második napján fog végre menni.

Most már csak az a kérdés, hogy mit várhatunk az ilyen németajku polgárságtól a hazafiság terén, a mely inkább hitét képes elhagyni, sem hogy vallása szent ígét magyar nyelven hallgassa!?

— A „Kaposvári Függetlenségi Kör“ ma délután 3 órakor tartja a Korona szálloda nagytermében alakuló közgyűlését. A közgyűlésen Thaly László orsz. képviselő is jelen lesz, ki már tegnap este megérkezett.

— A vármegye bizottságaiból. Somogy megye közigazgatási bizottsága folyó hó 12-én tartotta havi rendes ülését Tallián Gyula főispán elnökle mellett, melyen a havi jelentések és folyó ügyek intéztettek el.

Az állandó választmány pedig e hó 19-én tartja rendes ülését, a májusi közgyűlés tárgyainak előkészítése céljából.

Somogy megye monografiája. A Somogyvármegye monografiájának megírására szövetkezett szakbizottság f. évi április hó 16-án délután 3 órakor tartja a megyeház kistermében szervezkedő gyűlését. Tárgysorozat: 1. A monografia megírására irányuló mozgalom eddigi eredményéről való beszámolás. 2. A monografia részletes tervének s a megírás módzatainak előterjesztése és megbeszélése. 3. A szakbizottság végleges megalakulása. 4. A vármegyéhez beterveztendő ajánlat szövegeinek megállapítása. 5. Esetleges indítványok.

— A Kaposvári Zenekedvelők Egyesülete 1905. évi április hó 16-án d. e. 10 és fél órakor a Korona nagytermében Gyenes Izsó zenetanár növendékeivel Matineét rendez. Műsor: 1. Danbé: Canzonetta. Előadja Varga Andor. 2. Humperdink: Esti ima Janesi és Juliska lízümü operából. Előadják Kolehbach Emil, Kardos Sántika, Varga Andor és Siposs Géza. 3. Bloch: Magyar ábránd. Előadja Strém Sándor. 4. Spohr: Andante. Előadják a növendékek. 5. Gounde Singelée: Fausz ábránd. Előadja Hóeosi István. 6. Wagner: Részlet Lohengringből. Hegedűkarr, zongora- és hárfakisérettel átírta Gyenes. Előadják Hódosi István, Kochbach Emil, Stém Sándor, Varga Andor, Kardos Sántika, Sipos Géza, Papp Sándor, Somogyi Andor. Bók Endre Lukács Kornél, Schaffer Károly és Farnady Gyula. A darabok zongora- és hárfakisérettel Gyulai István és Simalya eereenz urak vállalták el. A bemenet tagoknak díjtalan, nemtagoknak 40 fill.

— Hízaság. Dr. Kovács Sebestyén Gyula vármegyei aljegyző f. hó 15-én d. e. fél 12 órakor Kaposvárott az ev. ref. templomban tartotta esküvőjét, Szigeti Gyula Vimával, néhai dr. Szigeti Gyula János Somogyvármegye közkórháza volt igazgató főorvosának leányával.

— Magántisztviselők nagygyűlése. Ugy a fővárosi mint a vidéki magántisztviselők országos szövetsége vasárnapra, f. 16-ra, Budapesten, a Royal-szállodában d. e. 11 órakor megtartandó nagygyűlést hívott egybe. A tárgysorozat első pontját a vasárnapi munka-zünet kérdése képezi. Koltai Mátás kimerítő referádája alapján a nagygyűlés a vasárnapi munka szünetnek teljes és csorbithatatlan érvényrejtása és érvényben

maradása mellett fog lándzsát törni. A napirend második pontja gyanánt a hétköznapi munkaidejének szabályozása szerepel. E tárgy előadását Kreutzer Lipót, az országos szövetség vezértitkára vállalta magára. Tervbe van véve oly irányu határozathozatal is, mely szerint a kormány megkerestetné, hogy az ipartörvény legközelebbi revíziója alkalmával a 8 órás munkaidőt törvénybe iktassa. Ezen kongresszusra az összes vidéki választmányok is meghívták és számos országgyűlési képviselő és szociálpolitikus is kilitásba helyezte megjelenését.

— **A hol a pénzt csinálják.** A kör-möcbányai pénzverő olvasztó kéményében a kénsavgázak összetorlódtak s e miatt az üzem megakadt. Igénybe vették az oda-való kéményseprő-mester, Ambrózy Jenő segítségét. A mester félelem nélkül bement a kéménybe, hol azonban a gázak azonnal megfojtották. Hasonlóan járt a segéde is. Két munkás, kik megakarták menteni, a halállal küzdöket, a fojtó gáz levette lábukról. Ezeknek életbenmaradásához, bár súlyos betegek, van remény.

— **Magyar Hirlap újítása.** Érdekes hírt közölnek velünk a fővárosból. A Magyar Hirlap 15 éves fenállásának jubileumát azzal ünnepli, hogy f. hó 17-étől kezdve független politikai iránynyal reggel helyett este jelenik meg a fővárosban s reggelre odaér minden vidéki város vagy helységbe. Együttal a világlapok mintájára egy speciálitást is létesít, mely abból áll, hogy minden érdekes eseményt fényképvételekben ad közre. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld bárkinek.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itallul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itallul olyan víz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongos. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes viz végletlenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztást okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik. A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkora ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkora esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes viz mesztartalmánál fogva megszüntet és végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Ház-tartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnesforrás különösen olcsón kapható.

KÜLFÖLD.

— **Keletázsiai háború.** A keletázsiai hadakodás ismét a tengerre esik. Rosdesztvenszky flottája átkelt a malakai tengerszoroson és a délkinai vizekre hajózott. Hir szerint az Indiai oceánon, meg az Anambas sziget-csoportok táján már nagyobb tengeri ütközetek is folytak volna, bár ez a hir még egyáltalán

nem lett megerősítve, sőt azt hiszik, hogy Togó flottája még legalább ezer mérföldnyire van az orosz hajók jelenlegi helyétől.

Összeesküvés Párisban. Párisban egy összeesküvésnek jöttek a nyomára, mely azt akarta elérni, hogy megbuktassák a köztársaságot, és Bonaperte Viktor herceget kiáltás ki császárnak. A vizsgálat hivatalos komolysággal és nagy erélyvel folytatják egész Franciaországban, bárha az egész összeesküvésnek határozott operette színezete van s az egész felfujt história csak arra látszik, hogy ismét, meg ismét beszéljen a világ a »reklamok« hazájáról.

— **A lüttichi világkiállítás.** Kevesen tudják Magyarországon, hogy Belgiumban világkiállítás készül. Lüttichben ugyanis azért rendeznek az élelmes belgák az idén kiállítást, mert az osztendi játékbarlang megszűnésével megcsappant idegforgalmat akarják pótolni. Hivatalosan e hónap 27-én nyitják meg ezt a világkiállítást, de azért már 23-ától kezdve meg lehet azt látogatni, mert a husvétüi ünnepek vendégeitől nem akar lemondani a rendezősege.

— **Katasztrófa Madridban.** Madridban a vízművek leomlottak s az ott dolgozó 435 munkás közül 235 életét veszítette. A kár óriási. Miután a bajt az építkezés hanyagsága okozta, a lakosság fel van bősztülve és napról-napra nagy véres demonstrációkat rendez.

Közgazdaság.

Rossz gazdálkodás.

Minden embernek természetszerű törekvése, hogy gazdaságának forgalmát, hozadékát emelje es szaporítsa. E célból minden kínálkozó alkalmat igyekszik megragadni a mit csak az észszerű megfontolás megenged. Felhasználja az időjárás változásait, az általános vagy részleges mezőgazdasági fordulatokat, alakulásokat és legfőképpen a jó és olcsó kölcsönt.

Apáink irtóztak az adósságesinálástól, a mi bizony nem is volt rossz szokás. Ma azonban már más a helyzet. Nem szegényen ha valaki adós, ha kölcsön vesz fel és élnek is vele az emberek, talán még tulságosan is. De ne vegyük azt, aki könnyelműen céltalanul s talán igaz ok nélkül csinál adósságot, nézzük azokat, akik számításal, észszerűleg, mondjuk hasznos és jövedelmező befektetésre vesznek fel kölcsönöket. Azt tapasztaljuk, hogy a ki jól számított és megállapodott gondolkodásu ember, jól és olcsó kölcsönnel sikeresen emelheti gazdasági hozadékát s a kölcsön csak hasznára válik.

Sajnos azonban sokan vannak, a kik tervszerűleg és céltudatosan vesznek ugyan kölcsönt, de már helyes számítás sincs a munkában. Egyszerűen mennek első gondolatuk után vagy másoknak netán sikerült, de az ő körülményeik között nem alkalmazható példa után és igen gyakran a szerfelett elszaporodott ügy-nökök rábeszélésére hallgatnak.

A legnagyobb és leggyakoribb elhibázott számítás a konverziós ügyleteknél találjuk.

Soha a konverzió nem volt olyan felkapott, mint ma, ami különben az alacsony kamatlabban biztos magyarázatot leli. Divat lett a konvertálás, vagy legalább magasabb kamatu kölcsönök olcsóbbá való átalakítása. Ez a divat aztán áldozatokat kövelel és a ki számítás nélkül konvertál, könnyen ráfizethet a konverziónak, mert bizony az nem minden körülmények között vezet haszonra, még ha úgy látszik is, hanem néha határozottan ráfizetésre.

Hogy a lelkes konvertálóknak világosabban beszéljenek, egy példát állított ide, a melynek iratai csak a napokban voltak kezeim között. Egyik vidéki embernek volt egy vidéki pénztintézetnél egy 5000 és egy 2000 koronás kölcsöne, olcsóbb kölcsön reményiben nem ré-giben egy fővárosi intézethez fordult és a mit kért megkapta vagyis felvett 8000 korona külön jelzálogos kölcsönt.

A takarékpénztári kölcsönök még nem

voltak régi keletiek, úgy, hogy a folyósítás alkalmával levont különféle takarékpénztári díjakat még különfélebb bélyeg, mindenféle iratok beszerzésének költségeit a bekebelezési költséget és kincstári illetéket, hogy úgy mondjuk még ki sem heverte a kölcsön.

E kölcsönök visszafizetését a fővárosi intézet teljesítette s mindkét kölcsön után 3—3 százalékos kártalanítási díjat (stornó) kellett fizetni a mi már magában véve 210 korona volt. A két kölcsön törlési engedélyére törlési kérvényre ragasztott bélyeg és a törlés munkadíj a lehető legmérsékeltőbb felszámítás mellett kitett 50 koronát. Vagyis eddig a ráfizetés 260 korona.

Most jön a fővárosi intézet 8000 koronás kölcsönének bekebelezése, majd a leszámítás és akkor fél százalék értékesítési díj levonása. Ez mintegy 60 korona oly kiadás, melyet csak hosszabb lejáratu kölcsön nem érezhet meg, de hamaros visszafizetés mellett, mint minden pénztintézetnél, úgy itt is feltétlen veszteséget jelent az adósra néve. Az eddigi veszteség tehát 320 korona.

Még szerenese, hogy a fővárosi intézet kártalanítási díjat nem számított, amely kedvezmény ha még nem lett volna, még nagyobb veszteséget tudnék kimutatni.

Mert az adós itt nem állott meg. Hallott valamit olcsóbb pénzről beszélni, kapja tehát magát és visszafizeti a fővárosi intézeti kölcsönt akkor mikor még alig melegegett bele.

A legújabb kölcsönét már ügynök csinálja. Tegyük fel, hogy az ügynök semmi közvetítési díjat nem számít, még ez esetben is mi lesz már a folyósítás előtti költsége? Iratok beszerzése, kötelezvény bélyege, bekebelezési illeték, bekebelezés körüli bélyegköltség, munkadíj, a budapesti intézet 8000 koronás zálogjogának törltetésével bélyegköltséges munkadíj legkevesebb kitesz 200 koronát. Tehát mostmár 520 koronára rugott a veszteség.

A legújabb kölcsön talán látszólag egy igen kevéssel olcsóbb kamatlábu, de feltételeiben sokkal hátrányosabb, mint a fővárosi intézeti kölcsön volt. Itt nem készpénzben, hanem 96 százalék árfolyamértékü záloglevélben kapja a kölcsönt, mi a folyósítás alkalmával kerek 360 korona hiányzatot jelent.

Végeredményben azt látjuk, hogy attól az időtől fogva, mikor adós az első takarékpénztári kölcsönét rendezte, a budapesti intézeti kölcsönt felvette, visszafizette és új kölcsönhöz folyamodott, szóval ezen nem is egy évi idő alatt 920 koronát fizetett reá a konvertálásra, tehát mig vagyoni előnyt akart szerezni magát és családját a gazdasági állagát 920 koronával rövidítette meg, a mely igen nagy összeg, olyan vagyonhoz mérten, a melyik csak 8000 korona kölcsönt bir el.

Igaz, hogy talán a kevés kamatkülömbözetben némi kárpótlást kaphat igaz, hogy utolsó kölcsöne első megterheléseit hosszú években át valamennyire elviselheti, de éppen olyan emberekről van szó, akik nem jól számítanak nem jól gondolkoznak s így szinte várható, hogy ha még olcsóbbnak látszó kölcsönt is vejj meg rövid idő alatt legújabb kölcsönét is visszafizeti és mindig csak további veszteséget okoz magának, mig utoljára arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy mig ő vagyoni gyarapodást akart, addig rossz számításal elkonvertálta egész vagyonát.

Az emberek olyan megfontolatlanok! Hányszor kell tapasztalnunk, hogy az adóst nem is olcsóbb kamatláb biztatja hanem személyeskedés, vagy ellenlábaskodás. Valamiért megharagszik és máshelyről vett pénzből, dacból is visszafizeti kölcsönét, melyre pedig oly sokat költött és a melynek előnyeit csak most élvezhette volna. Kinek csinál kárt ugyan? A pénztintézet az ő legtöbbször kis kölcsönének elvonását meg sem érzi, de megérzi ő a kárt.

A ki vagyoni gyarapodást akar, ne téveszsze soha szem elől, hogy mindig észszel aolgozzunk és mindent a maga idején.

Kaposvari gabona piac.

1905. április 16.

m/m ként.

Buza	— — — —	19	K. 40—60	F
Rozs	— — — —	15	> 40—60	>
Árpa	— — — —	14	> 60—80	>
Zab	— — — —	13	> 60—80	>
Tengeri (csöves)	— — — —	7	> 40—60	>
> szemes	— — — —	15	> 20—40	>
Bab	— — — —	22	> ———	>
Burgonya	— — — —	5	> 40—60	>
> vegyes	— — — —	4	> 10—20	>
> rózsa	— — — —	8	> 10—20	>

NYILT-TÉR.

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mer csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

AGNES.

forrás mint természetes szén-savdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. — Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légcsőhurutól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást ha májbajtól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glasz.

Háztartások számára másfél literesnél valóvala nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített vízzel, sőt szódavízé is olcsóbban adja, hogy az Ágnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venaéglőben.

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók: Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Dr. Schmiedt G. főtörzsorvos és phisicus hies

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Ujvidéken kapható. Használati utasítás van hozzá.

Ara 2 frt. üvegenként.

Oriási szerencse Törökknél!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyereséget fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereséget és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre, a **400,000** koronás legnagyobb főnyereséget a 83451 sz. sorsjegyre, továbbá 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000 több 15,000, 1,000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereséget.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. sorsjegyre **55,000** pénznyereséget osztálysorsjátékban **110,000** ismét **55,000** mény jut és össze- **14 millió 459,000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat)

Mindenki kiserette meg szerencsés azon számmal, mely neve az osztálysorsjegyek listájának neve mellett áll.

Adam 982	Cecilia 83166	Gellert 72680	Janos 82967	Mano 88239	Salamon 2896
Adél 4143	Celestin 83519	Gereben 82849	Jeno 88243	Marek 2881	Samu 7079
Adolár 12302	Daniel 2778	Gergely 83216	Jolan 2877	Margit 7280	Sándor 17765
Adolf 20422	David 5687	Geza 2797	Jonas 7260	Maria 17707	Sári 22019
Agnes 22511	Denes 12426	Gizella 5649	Jozsa 13230	Martus 22014	Sarolta 21029
Agoston 24242	Dezso 20983	Gusztav 13151	Jozsef 21432	Martna 24003	Sebestyén 24289
Aladár 28818	Domokos 23006	György 21146	Judith 24095	Marton 24274	Simon 40746
Albert 44360	Dóra 24258	Gyozo 23018	Juliska 24058	Matild 40705	Szeréna 57716
Alfréd 59119	Dorotea 29529	Gyula 24268	Kalman 40482	Matyas 56693	Taksony 59575
Akos 72613	Edith 56310	Hedwig 24268	Karolin 56572	Melania 59564	Tamás 80973
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56525	Karoly 59501	Menyhert 80019	Taszió 83022
Ambrus 83145	Edwin 72622	Henrik 59167	Katinka 72615	Mihály 83006	Terus 83300
Andor 83505	Elek 82836	Henriette 59167	Kazmer 82960	Miklos 83273	Tibor 2898
András 990	Elemér 83164	Hermann 83217	Kelemen 83246	Miksa 2890	Tihamér 5804
Anna 4948	Emil 83520	Hermína 83217	Klara 2878	Milan 7288	Timon 18652
Antal 12417	Emma 2784	Hilda 2799	Klotild 7266	Mor 17738	Tivadar 22027
Anna 20595	Erno 5641	Hubert 6313	Kornel 16863	Morte 22016	Tobias 24065
Armánd 22514	Erno 12433	Hugo 13154	Kornelia 22002	Nandor 24014	Urbán 24295
Arnold 24248	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Kristof 23097	Narcisz 24273	Valeria 40789
Arpad 28828	Erwin 23007	Hulyka 23077	Krisztina 24265	Olga 40755	Vazul 58013
Arthur 44389	Eva 24259	Ignuska 24270	Lajos 40486	Oliver 57098	Vendel 59586
Aurél 59142	Eva 29536	Ignó 29647	László 56678	Orban 59566	Viktor 80974
Attila 72615	Erzsébet 56471	Ildi 56552	Laura 9632	Oszkar 80458	Viktoria 83047
Balazs 82826	Ester 59163	Illa 59168	Lázár 73676	Cito 83008	Vilbald 83302
Bálint 83155	Fabian 72625	Ilma 72639	Lénart 82962	Ódon 83281	Vilmos 2900
Barnabás 83511	Felix 82837	Ilona 82955	Lenke 83255	Pal 83292	Vilmos 8618
Benedek 2749	Ferdinand 83215	Imre 82825	Leo 2879	Paula 7300	Vince 18655
Berta 20978	Ferenc 83531	Ince 2876	Leonia 7373	Petronella 17510	Virgil 22029
Bernát 12424	Flora 2792	Ipoly 6432	Lidia 17550	Peter 22017	Zoltan 24044
Bertalan 22523	Franciska 5642	Iren 13229	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Blanka 24254	Erida 12435	Irma 21148	Lóránt 23099	Pista 24288	Zsófia 42270
Bodog 28886	Erigyes 21144	István 23092	Lothár 24373	Rafael 40712	Zsuzsanna 58021
Bogdát 56273	Eülop 24009	Izabella 24254	Lorinc 40702	Regina 57286	
Eorbala 59143	Gabor 24263	Izidor 40463	Ludmilla 56687	Richard 59573	
Eoriska 72618	Gabriella 29541	Iván 56556	Luzsa 59556	Róbert 80639	
Erunó 82831	Gaspár 56511	Jakab 59203	Malvin 73133	Rózsiika 83029	
	Gedeon 59164	Janka 72644	Manfred 82975	Rudolf 83296	

Legnagyobb nyereséget esetleg 1.000.000 korona. Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 és még sok egyéb nyereséget.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai: 1/8 ered. sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50 1/4 ered. sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— 1/2 " " " 3.— " " " 6.— 1/1 " " " 6.— " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1905. évi április hó 23-ig

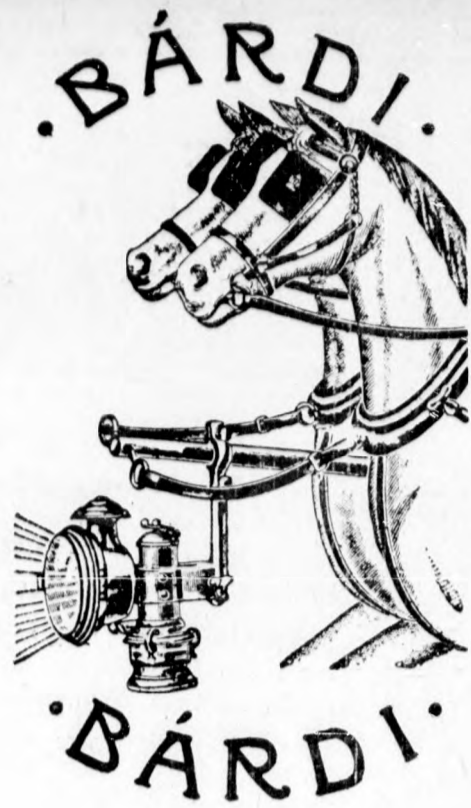
bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete. Főáruháza osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a I. fiók; Váci-körut 4a. II. fiók; Múzeum-körut 11/a. III. fiók; Erzsébet-körut 54/a

„ELZA“ TYUK

az Elzák a Plymonthok nálam
kitenyésztet szubvarietásai

ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfo-
gado. Tenyészdém bármikor

megtekinthető

MEZRIGZKYNÉ.

Békásmegyeri tisztviselőtelep

(Pest megye.)

Eredeti OSEKRS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde. Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és loco mobilok, szuo-gáz-motorok
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány — Kétszervet és ártékek n. v. v.

Jónak, a jobb
az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő
szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut
ruháknak mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosókövet,

„Asszonydicséret“

védjegy,
a ruha beasztatására.

Előnyök:

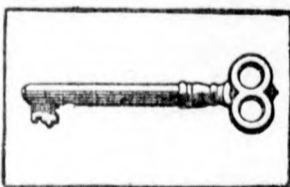
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásmódnál.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és
mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrésztől mentes.

— Mindenütt kapható! —

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab
szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével
legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai
szárazföldön.

HIRDETESEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

PENZKÖLCSÖN!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb
lebonyolítás mellett szerez:

1. Törlesztéses személykölcseont 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 kor. után 7—9 kor. Ezen kölcsönök csak nyugdíjgényvel bíró tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adatnak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. Váltakölcsönt 5—8 évre négyhavonként 5%-os tőke-törlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
3. Jelzatkölcsönt 3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ %-ra és 5—7 $\frac{1}{2}$ évi tartamra.
4. Életbiztosítási kötvényt (halál- és életesetre) 10.000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárási díj csak oly összegben van megállítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt változik. — Kimerítő személyhitel prospectusaink bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom u. 5.

(Saját házában.)

Pontos címzést kérünk!

FOGADÓ

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

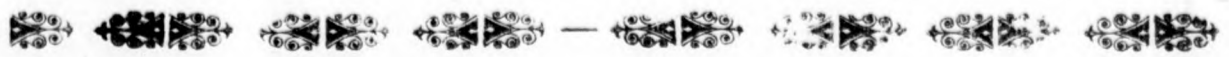
VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

== Egyedüli legelterjedtebb heti ==

és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

Ingyen kapja
minden

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Hiradót

mint mátkasági emléklapot.

Tudósítók kerestetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
Budapest VII., Allmácssy-u. 6.

Vidéki gőzerőre berendezett likörgyár
tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

keres

Kaposvár, és környékére magas
jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett“ jelíggel a
kiadóhivatal továbbít.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkbe
föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban minenütt megtörem s
nincsen oly ház, melynek fala mellett a leg-
csekélyebb gondozással felnevelhető nem volna
ezenkívül más épületeknek, kerteknek, keríté-
seknek stb. a legremekőbb disze, anélkül, hogy
legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre hasz-
nálható részekből. Ez a legháladosabb gyü-
mölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkal-
mas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb
része ha megnő is, termést nem hoz, azért
sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lu-
gasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven
ellátják házukat az egész szőlőérés idején a
legkiválóbb muskatály és más edes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes
fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bér-
mentve küldetik meg, aki címét egy levelező-
lapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még
nagy mennyiségben kaphatók leszállított ára-
kon. Borok családi fogyasztásra 50 l. és fel-
jebb olcsó árban és «Delaware» sima, ültetés-
hez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya
Biharmegye.

BUDAPESTI HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát

női- férfi- gyermek harisnyákban

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve.

Harisnya fejelések elváltatnak.

Számos elismerő levél.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

BUDAPESTI HARISNYAGYÁR
főraktár

V. Fűrdő-utca 1/a.

Ajánlattételre való felhívás.

Kaposvár r. t. város közönsége

a városi vízmű munkálataira

ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Az összes költségek 413725 korona 54 fillér-
ben vannak előirányozva. Ajánlkozni csak az egész munkára lehet és pedig kizárólag a
kibocsátott ajánlati és költségelőirányzati űrlap felhasználásával.

A vízműre vonatkozó tervezetek, műleir s az országos vízépitési igazgatóság
közegészségügyi mérnöki osztálya által kiadott építési feltételek és költségelőirányzat
Kaposvár r. t. város mérnöki hivatalában, a hivatali órák alatt megtekinthetők, ugyanitt
az ajánlati és költségelőirányzati űrlapok 5 K-ért 1905. ápril 20-tól kezdődőleg megszerezhetők.

A lepecsételt borítékba zárt ajánlatok a városi iktatóba 1905. május hó 8-án d. e.
12 óráig nyújtandók be, az előirányzati költségösszeg öt százalékának mint óvadéknak, a
város pénztáránál való letételét igazoló nyugta kíséretében. A beérkező ajánlatok ugyan-
ezen napon d. u. 3 órakor fognak a polgármesteri hivatalban nyilvánosan felbontani.

Később beérkező, nyitott, távirati vagy írott ajánlatok, valamint utóajánlatok
figyelembe nem vétetnek.

A munkára pályázhat minden magyar honos, vagy magyarországi bejegyzett cég.

Az ajánlatok elbírálásánál, illetve összehasonlításánál, a költségelőirányzat füg-
gelékét képező egységárjegyzékek ajánlati árai is figyelembe fognak vétetni.

Kaposvár r. t. város fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok kö-
zül, tekintet nélkül a nyújtott engedményre — szabadon választhat, esetleg az összes
ajánlatok mellőzésével új pályázatot is hirdethet.

Kaposvár, 1905. április hó 12-én.

Németh István, polgármester.